

**ĐỀ THI THỬ HỌC SINH GIỎI CẤP HUYỆN
NĂM HỌC 2024-2025
MÔN THI: NGŨ VĂN - LỚP 7**

Ngày thi: 20/1/2025

Thời gian làm bài 150 phút, không kể thời gian giao đề

PHẦN I. ĐỌC HIỂU (4.0 điểm)

Hãy đọc văn bản sau và trả lời các câu hỏi:

Con bé phát hiện ra thế giới sống động trong khu vườn nhỏ ấy vào buổi chiều. Con mưa từ đâu kéo đến giăng kín trời, đất vườn nồng lên mùi ngái ngái. Con bé đứng bên cửa sổ, luồn tay qua khung cửa gỗ để những giọt mưa nặng trĩu trượt dài trên tay mình trước khi tung tóe trên nền gạch đỏ. Đôi chân của con bé cũng không ngừng nhún nhảy theo điệu nhảy hân hoan của mưa.

Mưa ngớt dần. Cánh tay vẫn lì lợm vươn ra để níu lấy mấy giọt mưa cuối cùng. Tức thì, con bé thu tay lại khi nhận ra có thứ gì đó bám nhẹ trên tay mình.Ồ! Con chuồn chuồn kim! Con bé nhìn chuồn chuồn kim mảnh mai không chớp mắt. Màu xanh trên thân nó như bầu trời kỳ diệu hiện ra trước mắt. Chuồn chuồn kim chột run rẩy, hai cánh ướt nhẹp khép vào nhau.

- Bố! Bố! Bố ơi!

Con bé vừa chạy đi vừa gọi thét lên, xé tan cả điệu nhạc tí tách yên bình sau cơn mưa. Xòe bàn tay có chuồn chuồn ra trước mắt bố, con bé hốt hoảng:

- Con chuồn chuồn bị cảm mất bố ơi!

Ông Tấn chau mày, buông tiếng thở dài:

- Con đem nó ra ngoài sân rồi mau vào tắm gội đi! Đừng nghịch ngợm nữa!

Con bé bỏ lại sau lưng lời nhắc nhở của bố và chạy vụt vào trong bếp. Lần đầu tiên sau cơn mưa, con bé hươ tay mình trên đồng than hồng. Chỉ là để ủ ấm cho con chuồn chuồn kim bé nhỏ. Đêm đó, con bé sẵn sàng nhường gối êm cho chuồn chuồn kim nằm im trên đó và thủ thủ với nó:

- Em còn lạnh không?

- Nhà em ở đâu?

- Em thích chơi ở đâu nè?

- Mai chị sẽ dẫn em đi chơi nha.

... Nhưng chính chuồn chuồn kim lại dẫn đường cho con bé đến thế giới kỳ lạ trong khu vườn. Con mưa đêm qua đã gột sạch tất cả bụi bặm trên những tàu lá. Những đốm nắng vàng mơ đậu đầy trên thảm cỏ. Và, ở góc vườn, mấy con bọ ngựa màu xanh đang ngủ say trên tàu lá chuối, vài con cánh cam vừa cựa mình, hai con bướm trắng đang khẽ rung đôi cánh mềm mại như sắp sửa bay lên. Rồi, con ếch cóc, con cóc nâu, con dế mèn... Một, hai, ba... bảy... chín, mười. Con bé đứng tròn mắt nhìn cả thế giới đang động đậy quanh mình. Thoắt cái, con bé lại chạy vụt đi.

... Đêm đêm, đàn đom đóm đến phiên gác, thắp đèn lung linh cả góc vườn. Con bé lần theo thứ ánh sáng huyền diệu đó bước vào thế giới của riêng mình. Đó là thế giới

thần tiên giữa bóng đêm. Con bé như người không lò đang bước vào xứ sở của những người bạn tí hon.

Không! Con bé là người mẹ tí hon của mười đứa con tí hon.

Con bé quên cả bữa cơm để chăm sóc con cánh cam bị ốm.

Con bé quên cả trưa nắng hè để đi tìm con bướm trắng lạc đường.

Con bé quên cả bóng đêm để xem con chuồn chuồn hoa đã ngủ say chưa...

(“Thế giới của con” - Dương Hằng - Trích trong “65 truyện ngắn hay dành cho thiếu nhi” - NXB Kim Đồng, 2022, tr 509 - 511).

Câu 1. (1.0 điểm) Hãy xác định ngôi kể và các nhân vật trong truyện ngắn trên.

Câu 2. (1.0 điểm) Hãy nêu các chi tiết truyện quan trọng thể hiện tình cảm của nhân vật “con bé” với các con vật dễ thương trong khu vườn bé nhỏ. Qua đó em thấy cô bé là người như thế nào?

Câu 3. (1.0 điểm) Chỉ ra và phân tích tác dụng của biện pháp tu từ có trong đoạn trích sau:

Con bé quên cả bữa cơm để chăm sóc con cánh cam bị ốm.

Con bé quên cả trưa nắng hè để đi tìm con bướm trắng lạc đường.

Con bé quên cả bóng đêm để xem con chuồn chuồn hoa đã ngủ say chưa...

Câu 4. (1,0 điểm) Hãy nêu những thông điệp ý nghĩa mà em rút ra từ văn bản trên.

PHẦN II. VIẾT (16.0 điểm)

Câu 1. (6.0 điểm) Ngạn ngữ Nga có câu: *Đối xử với bản thân bằng lí trí, đối xử với người khác bằng tấm lòng.*

Em hãy viết bài văn nghị luận trình bày ý kiến của em về câu ngạn ngữ trên.

Câu 2. (10.0 điểm) Hãy viết bài văn phân tích nhân vật “con bé” trong truyện “Thế giới của con” của tác giả Dương Hằng.

----- HẾT -----

Họ và tên thí sinh:

Họ tên, chữ ký GT 1:

Số báo danh:

Họ tên, chữ ký GT 2:

HƯỚNG DẪN CHẤM
ĐỀ KHẢO SÁT CHẤT LƯỢNG HSG
MÔN: NGỮ VĂN 7
NĂM HỌC: 2024-2025

Phần	Câu	Nội dung	Điểm
I	1	<ul style="list-style-type: none"> - Ngôi kể: ngôi thứ ba - Các nhân vật: Con bé, ông Tấn (người bố), chuồn chuồn kim, bọ ngựa, cánh cam, bướm trắng, ếch cóc, cóc nâu, dế mèn... * Hs kể được ít nhất 5 nhân vật trở lên thì cho điểm tối đa 	0.5 0.5
	2	<ul style="list-style-type: none"> - Các chi tiết thể hiện tình cảm của cô bé: + <i>Con bé huơ tay mình trên đồng than hồng. Chỉ là để ủ ấm cho con chuồn chuồn kim bé nhỏ.</i> + <i>Đêm đó, con bé sẵn sàng nhường gối êm cho chuồn chuồn kim nằm im trên đó và thủ thỉ trò chuyện với nó</i> + <i>Con bé quên cả bữa cơm để chăm sóc con cánh cam bị ốm.</i> + <i>Con bé quên cả trưa nắng hè để đi tìm con bướm trắng lạc đường.</i> + <i>Con bé quên cả bóng đêm để xem con chuồn chuồn hoa đã ngủ say chưa...</i> +... * Hs nêu được 5 chi tiết đúng trở lên thì cho điểm tối đa - Qua đó ta thấy cô bé là người rất nhân hậu, giàu tình cảm, luôn dành tình yêu thương cho các con vật bé nhỏ xung quanh mình. 	0.5 0.5
	3	<ul style="list-style-type: none"> - Biện pháp tu từ: + Điệp ngữ: <i>Con bé quên cả... để...</i> + Biện pháp liệt kê... - Tác dụng: + Làm cho cách diễn đạt của tác giả hay hơn, sinh động hơn; Tạo nhịp điệu nhịp nhàng cho câu văn, giúp cho đoạn văn có sự liên kết chặt chẽ... + Nhấn mạnh, thể hiện cụ thể những hành động chăm sóc, những tình cảm đầy yêu thương của cô bé dành cho các con vật bé nhỏ trong khu vườn (<i>chăm sóc con cánh cam bị ốm, tìm con bướm trắng lạc đường, xem chuồn chuồn hoa ngủ say chưa...</i>). + Gọi nhắc trong ta tình yêu, sự nâng niu, trân trọng đối với thế giới tự nhiên quanh mình. * Nếu HS chỉ ra được 01 biện pháp tu từ và nêu được tác dụng đầy đủ (0,75đ) 	0.25 0.75
	4	<ul style="list-style-type: none"> - Những thông điệp ý nghĩa: + <i>Hãy dành tình yêu cho thế giới tự nhiên tươi đẹp...</i> + <i>Hãy nâng niu, yêu mến, trân trọng thế giới tuổi thơ hồn nhiên trong trẻo...</i> Lưu ý: - Trả lời được hai thông điệp đúng mỗi thông điệp cho 0,5 	1.0

		điểm. - Có thể diễn đạt linh hoạt, sáng tạo (Có thể đưa ra những thông điệp khác chính xác ngoài đáp án)	
II	VIẾT		
	1	1. Về hình thức: <ul style="list-style-type: none"> - Đảm bảo thể thức của một bài văn nghị luận xã hội - Xác định đúng vấn đề nghị luận. - Diễn đạt rõ ràng, mạch lạc, không mắc lỗi chính tả, dùng từ, đặt câu; - Sáng tạo: Cách diễn đạt độc đáo, có suy nghĩ riêng về vấn đề nghị luận. 	1.0
		2. Về nội dung: a) Giải thích câu ngạn ngữ: <ul style="list-style-type: none"> - “<i>Lý trí</i>”: Khả năng nhận thức sự vật bằng suy luận, khác với cảm giác, tình cảm. - “<i>Đối xử với bản thân bằng lý trí</i>”: cách ứng xử với bản thân mình. Mỗi người cần có khả năng tự nhận thức, tự đánh giá về mình một cách tỉnh táo, sáng suốt và có phần khắt khe. Chính điều đó mới giúp ta có thể nhận ra những ưu điểm và hạn chế của bản thân để phát huy và khắc phục. - “<i>Tấm lòng</i>”: tình cảm đáng trân trọng của con người. - “<i>Đối xử với người khác bằng tấm lòng</i>”: cách ứng xử với mọi người. Với người khác chúng ta luôn nhìn nhận, đánh giá bằng lòng yêu thương và sự bao dung. Điều đó sẽ giúp người gần người hơn, tâm hồn sẽ thanh thản, nhẹ nhàng. Khi đối xử với người khác bằng tấm lòng ta sẽ được đón nhận tấm lòng. Cái được nhận lại cũng chính là cái mà ta đã từng cho đi. <p>→ Câu ngạn ngữ Nga đã nêu ra bài học về cách ứng xử của con người với bản thân và với người khác: Với bản thân phải nghiêm khắc, với mọi người phải yêu thương, vị tha, độ lượng.</p> b) Bàn luận. HS bày tỏ quan điểm của mình. Nếu HS đồng tình thì có thể theo gợi ý sau: <ul style="list-style-type: none"> - Câu ngạn ngữ đúng bởi trong thực tế cuộc sống việc lý trí với bản thân và phải yêu thương, vị tha, độ lượng với mọi người là rất cần thiết. (Vì sao?) + Vì sao phải đối xử với bản thân bằng lý trí? - Suy nghĩ và làm việc theo lý trí giúp ta giải quyết công việc thông minh, sáng suốt, không phải ân hận nuối tiếc về những việc đã làm - Cuộc sống vốn nhiều cám dỗ, trong hoàn cảnh ấy ta dùng lý trí sẽ không bị lụy vật chất, không mắc sai lầm. (dẫn chứng) - Lập trường vững vàng không bị lung lay bởi cám dỗ. + Vì sao phải đối xử với người khác bằng tấm lòng yêu thương, vị tha, độ lượng? 	5.0

		<ul style="list-style-type: none"> - Tấm lòng yêu thương, vị tha,... là truyền thống, giá trị tốt đẹp của dân tộc, của mỗi người. - Tấm lòng yêu thương, vị tha... là ngọn lửa ấm giúp người khác vượt qua mọi khó khăn, nghịch cảnh trong đời sống. (<i>dẫn chứng</i>) - Tấm lòng yêu thương, vị tha... giúp con người xích lại gần nhau, xoá bỏ hận thù, tạo nên những mối quan hệ xã hội tốt đẹp, phát triển xã hội. - Đối xử với người khác bằng tấm lòng sẽ được mọi người yêu mến, quý trọng. <p>c) Mở rộng:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tuy nhiên cũng cần phải linh hoạt để tránh những cách ứng xử cực đoan không mang lại kết quả tốt đẹp: + Quá lí trí với bản thân sẽ khiến ta trở thành người sống nguyên tắc, cứng nhắc, thậm chí khô khan, giáo điều. Người như vậy sẽ không biết cách đối xử với người khác bằng tấm lòng. Vì vậy trong những tình huống khác nhau của cuộc sống mỗi người cũng cần phải biết đối xử với chính mình bằng tấm lòng. Một người chỉ có thể khoan dung với người khác khi biết độ lượng với bản thân mình. + Quá dễ dãi khi dành tấm lòng cho người khác như: yêu thương không đúng cách, bao dung không đúng việc, vị tha không đúng người... cũng sẽ làm hại đến mọi người xung quanh, bản thân dễ bị người xấu lạm dụng. Đối xử với người khác bằng tấm lòng là đúng nhưng cũng có lúc, có người, có việc rất cần sự lí trí. Có như vậy ta mới đủ tỉnh táo và sáng suốt nhìn nhận, đánh giá vấn đề để có cách ứng xử cho đúng. <p>3. Bài học nhận thức và hành động:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nhận thức sâu sắc ý nghĩa câu nói. - Cần nghiêm khắc với bản thân để trưởng thành. - Cần lan toả tình yêu thương, vị tha... với người khác bằng những việc làm tử tế hàng ngày. - Cần vận dụng linh hoạt ý nghĩa của câu ngạn ngữ trên. Hãy tùy vào thực tế cuộc sống mà ta lựa chọn cách ứng xử phù hợp với bản thân mình và mọi người. - Liên hệ bản thân. 	
	2	<p>a. <i>Đảm bảo cấu trúc của bài văn nghị luận: Mở bài</i> giới thiệu được vấn đề cần nghị luận, <i>Thân bài</i> triển khai được vấn đề nghị luận, <i>Kết bài</i> khái quát được vấn đề.</p> <p>b. <i>Xác định đúng vấn đề cần nghị luận:</i></p>	0.5
			0.5

	<p>* Phân tích đặc điểm nhân vật: Phân tích những đặc điểm nổi bật của nhân vật “con bé” trong câu chuyện trên</p> <p>a. Là cô bé nhân hậu, giàu tình yêu thương:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Quan tâm, yêu thương, chăm sóc những con vật bé nhỏ trong khu vườn: + Chăm sóc chuồn chuồn kim: <i>(Phân tích các dẫn chứng: ủ ấm cho con chuồn chuồn kim bé nhỏ; nhường gói êm cho chuồn chuồn kim; thủ thủ trò chuyện với nó...)</i> + Yêu thương, chăm sóc các con vật khác <i>(Phân tích các dẫn chứng: chăm sóc cánh cam, bướm trắng, chuồn chuồn hoa...)</i> <p>b. Là cô bé hồn nhiên, trong trẻo, đáng yêu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Phân tích những cử chỉ đáng yêu của cô bé khi đón cơn mưa: <i>(luồn tay qua khung cửa gỗ để những giọt mưa nặng trĩu trượt dài trên tay mình trước khi tung tóe trên nền gạch đỏ; Đôi chân của con bé cũng không ngừng nhún nhảy theo điệu nhảy hoan của mưa; Cánh tay vẫn lì lợm vươn ra để níu lấy mấy giọt mưa cuối cùng...)</i> - Phân tích tâm lý, cử chỉ, hành động của cô bé khi được chiêm ngưỡng thế giới kỳ lạ trong khu vườn. <i>(Chi tiết về những đóm nắng, những con vật bé nhỏ trong khu vườn; Con bé đứng tròn mắt nhìn cả thế giới đang động đậy quanh mình; Con bé lần theo thứ ánh sáng huyền diệu đó bước vào thế giới của riêng mình; Con bé như người khổng lồ đang bước vào xứ sở của những người bạn tí hon...)</i> <p><i>(Lấy dẫn chứng và phân tích cụ thể)</i></p> <p>* Phân tích nghệ thuật xây dựng nhân vật:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nghệ thuật xây dựng nhân vật thành công: xây dựng nhân vật qua lời nói, cử chỉ, hành động. - Ngôn ngữ kể chuyện giản dị, trong sáng; đan xen lời kể với ngôn ngữ đối thoại, độc thoại. - Sáng tạo những chi tiết truyện đặc sắc. 	8.0
	<i>d. Bài làm có sáng tạo, diễn đạt độc đáo, thể hiện được những suy nghĩ riêng về vấn đề nghị luận.</i>	0.5
	<i>e. Chính tả, dùng từ, đặt câu: đảm bảo chuẩn chính tả, ngữ pháp, ngữ nghĩa tiếng Việt.</i>	0.5

ĐỀ GIAO LƯU OLYMPIC
NĂM HỌC 2024- 2025
MÔN: NGŨ VĂN - LỚP 7
Thời gian làm bài 150 phút
(Đề gồm: 03 trang)

PHẦN I. ĐỌC HIỂU (3.0 điểm)

Đọc đoạn thơ sau và thực hiện các yêu cầu:

*Cỏ đứng run trong gió
Mưa thấm lạnh chiều đông
Cỏ không mang áo ấm
Đứng run run bên đường*

*Tội anh em nhà kiến
Lạc mẹ hôm bão về
Môi không còn một miếng
Một đàn không áo che*

(Trích “Con đường mùa đông”, Nguyễn Lâm Thắng)

Câu 1 (0,5 điểm). Đoạn thơ trên được viết theo thể thơ nào?

Câu 3 (0,5 điểm). Hình ảnh “cỏ” và “kiến” trong đoạn thơ gợi cho em liên tưởng đến những con người có hoàn cảnh như thế nào trong cuộc sống?

Câu 2 (1,0 điểm). Chỉ ra và nêu tác dụng của biện pháp tu từ nhân hóa được sử dụng trong khổ thơ sau:

*Cỏ đứng run trong gió
Mưa thấm lạnh chiều đông
Cỏ không mang áo ấm
Đứng run run bên đường*

Câu 4 (1,0 điểm). Thông điệp mà nhà thơ muốn gửi gắm đến chúng ta là gì?

PHẦN II. VIẾT (7,0 điểm)

Câu 1 (2,0 điểm). Viết đoạn văn (khoảng 200 chữ) suy nghĩ về vấn đề mà tác giả gợi lên từ bài thơ

Câu 2 (5,0 điểm). Trong tác phẩm Tiếng nói của văn nghệ, Nguyễn Đình Thi viết: “Văn nghệ giúp con người được sống phong phú hơn và tự hoàn thiện nhân cách, tâm hồn mình.”

Em hiểu ý kiến trên như thế nào? Hãy làm sáng tỏ ý kiến đó qua cảm nhận của em về đặc điểm nhân vật Tèo trong đoạn trích “Làm bạn với bầu trời” của nhà văn Nguyễn Nhật Ánh dưới đây:

Tèo năm nay tám tuổi, nhỏ hơn tôi và Nghị hai tuổi. Đó là một thằng nhóc mặt mày sáng sủa, không có vẻ gì là đứa trẻ nhà quê dù từ bé tới giờ nó chỉ sống ở nông thôn.

Khi tôi theo thằng Nghị về nhà nó, Tèo vẫn nằm trên giường. Nó mặc chiếc áo ngắn tay màu đỏ đã ngả màu gạch cua và một chiếc quần cộc màu xám dài tới gối. Tèo kê đầu trên hai chiếc gối xếp chồng lên nhau, ánh mắt đang lơ đãng nhìn qua cửa sổ.

Nghị giới thiệu:

-Anh Lam là bạn tao. Anh tới thăm mày đó, Tèo.

Thằng Tèo nằm yên tại chỗ gật đầu chào tôi. [...] Hóa ra cách đây bốn tháng, Tèo bị ngã từ trên cầu xuống suối. Cầu thôn quê lát bằng những mảnh ván gập ghềnh, trẻ con bước không khéo ngã như chơi. Lúc Tèo trượt chân, con suối đang vào mùa khô, lòng suối cạn lờm chờm những đá. Tèo đập người vào đá, bất tỉnh nhân sự.

Khi người làng vớt nó lên chở tới trạm xá, mắt nó nhắm nghiền, ngực thoi thóp thở, ai cũng tưởng nó chết.

Thế nhưng Tèo vượt qua được, y như có phép màu. Tất nhiên nếu đầu nó chẳng may va phải đá, chẳng phép màu nào cứu nó nổi. Tèo không chết, nhưng cột sống bị tổn thương nặng. Từ hôm đó, nó nằm một chỗ.

Đó là Nghị kể tôi nghe. Còn lúc tôi ngắm thằng Tèo và tự hỏi tại sao một thằng bé trông đáng yêu như thế lại gặp số phận thế này. Tèo không hề hể môi về tai nạn của mình.

Giá như thằng Tèo muốn kể, nó cũng không có cơ hội. Vừa giới thiệu tôi với thằng Tèo xong, Nghị đã bô bô giành nói:

-À, tao nhớ ra rồi nghe Tèo.

-Nhớ chuyện gì vậy anh?

-Chuyện tao xem phim lần đầu đó. Lúc đó tao mới ba tuổi. Đó là một bộ phim chiếu cảnh thợ lặn.

-Thợ lặn hả anh?

-Ờ, thợ lặn. Người ta bỏ thợ lặn vào trong một chiếc lồng rồi thả xuống biển.

-Người ta thả xuống biển để làm gì?

Nghị khịt khịt mũi, vừa nói nó vừa liếc tôi:

-Lâu quá rồi tao cũng chẳng nhớ. Chỉ nhớ lát sau người ta kéo người thợ lặn lên. Kéo lên xong, người ta lại thả xuống. Thả xuống xong, người ta lại kéo lên.

-Em biết rồi. -Tèo mỉm cười. -Người ta chơi trò chơi đó anh.

-Trò chơi á?

-Ờ, hồi trước em cũng hay chơi trò đó. Em buộc một chiếc giày cũ vào sợi dây rồi thả xuống ao rồi kéo lên sau đó lại thả xuống...

-Đầu mày bị sao vậy hả Tèo? Mỗi câu là chiếc giày, cá nào mà ăn?

-Cá không ăn nhưng nó chui vào chiếc giày để đi ngủ. Nó sẽ tưởng chiếc giày là nhà của nó.[..]

Cậu nhỏ luôn tươi tắn nụ cười trên môi, ước mơ luôn trong mắt, nồng hậu, dịu dàng, cậu truyền tình yêu và lòng tin vào cuộc sống, hồn nhiên coi thường mọi bất hạnh. Trên trời có mây đủ hình, có những cánh chim bay, thỉnh thoảng có những

cánh bướm đủ màu lượn quanh cửa sổ. Những hạt mưa như có ai chấm lên người từng chấm lạnh. Như là ai đó dùng chiếc cọ nhúng vào mưa quét lên người chọc ghẹo...Thiên nhiên và con người hiền hòa đẹp dịu dàng mê mải, trong một không gian chỉ toàn những tươi vui và thương yêu ấm áp."...Đường như trái tim thằng Tèo luôn nhúng vào tình yêu. Nó luôn tìm thấy cơ hội để tha thứ cho cuộc đời, nhờ vậy tâm hồn nó lúc nào cũng bình yên....Bao giờ cũng nhìn thấy sự may mắn trong một hoàn cảnh không may mắn, bao giờ cũng tươi vui trong một số phận kém vui tươi, bao giờ cũng đối xử tốt với cuộc đời mặc dù không phải lúc nào cuộc đời cũng đối xử tốt với mình. Những phẩm chất đó có lẽ chỉ có ở thằng Tèo, đứa bé xem việc được làm bạn với bầu trời cao xanh và khoáng đạt là niềm vui lớn lao. Lớn lao hơn nhiều so với những mát mát của bản thân mình.Thiên thần đã ở lại với thị trấn Mặt Trăng và không ngừng làm tôi ngạc nhiên. Và tôi biết tại sao tâm hồn tôi đẹp dần lên mỗi ngày...

(Nguyễn Nhật Ánh, trích *Làm bạn với bầu trời*)

***Ghi chú :**

Là một nhà văn luôn lấy “Tuổi thơ là cội nguồn sáng tạo”, Nguyễn Nhật Ánh sinh năm 1955 quê tỉnh Quảng Nam được coi là một trong những nhà văn thành công nhất chuyên viết truyện cho tuổi thơ .

Làm bạn với bầu trời” là câu chuyện chất chứa nhiều cảm xúc dành cho những ai từng trải qua một tuổi thơ với bao kỷ ức đáng nhớ. Đoạn trích trên thuộc phần đầu truyện là một trong những kỷ ức đáng nhớ về một tuổi thơ trong veo dẫu hoàn cảnh sống có ngặt nghèo của nhân vật Tèo.

..... Hết

A. YÊU CẦU CHUNG

- Giám khảo phải nắm được nội dung trình bày trong bài làm của thí sinh, tránh đếm ý cho điểm.
- Vận dụng linh hoạt hướng dẫn chấm, sử dụng nhiều mức độ điểm một cách hợp lí, khuyến khích những bài viết có cảm xúc, sáng tạo.
- Học sinh có thể làm bài theo nhiều cách nhưng nếu đáp ứng những yêu cầu cơ bản của đề, diễn đạt tốt vẫn cho đủ điểm.
- Điểm bài thi có thể cho lẻ đến 0,25 điểm và không làm tròn.

B. YÊU CẦU CỤ THỂ

Phần	Câu	Yêu cầu cần đạt	Điểm
I. PHẦN II. VIẾT	1	- Thể thơ: năm chữ.	0,5
	2	- Biện pháp tu từ nhân hóa: <i>cỏ đứng run, cỏ không mang áo ấm, đứng run run</i> - Tác dụng: + Giúp hình ảnh, sự vật thêm sinh động; câu thơ giàu hình ảnh, tăng sức gợi hình, gợi cảm cho sự diễn đạt. + Gợi liên tưởng cỏ vốn là sự vật nhỏ bé, yếu đuối giống những con người bất hạnh, chúng thật đáng thương + Thể hiện tâm hồn giàu tình yêu thương của tác giả.	0,5 0,5
	3	- Hình ảnh “cỏ” và “kiến” trong đoạn thơ gợi liên tưởng đến: những mảnh đời, những số phận éo le bất hạnh đặc biệt là những bạn nhỏ mồ côi, lang thang, cơ nhỡ.	0,5
	4	- HS nêu ý kiến cá nhân, có thể tham khảo một số ý cơ bản sau: + Cảm thương, xót xa trước những hoàn cảnh, những số phận nghèo khổ, đói rét, cô đơn... + Mong muốn chia sẻ, giúp đỡ phần nhỏ bé của mình để những mảnh đời ấy vui bớt phần nào những khó khăn, cơ cực... + Hành động thiết thực: chia sẻ vật chất, động viên tinh thần... để xoa dịu nỗi bất hạnh của họ.	1,0
	Câu 1	. Mở đoạn Giới thiệu vấn đề cần nghị luận: sự sẻ chia trong cuộc sống. 2. Thân đoạn a. Giải thích Sẻ chia: sẵn sàng san sẻ với mọi người niềm vui nỗi buồn. Khi thấy người khác rơi vào hoàn cảnh khó khăn sẵn sàng dang tay	0,25

Phần	Câu	Yêu cầu cần đạt	Điểm
		<p>=> Đánh giá :Ý kiến trên của Nguyễn Đình Thi bàn về chức năng giáo dục của tác phẩm văn chương.</p> <p>3. Làm sáng tỏ ý kiến qua cảm nhận về đặc điểm nhân vật Tèo trong đoạn trích truyện “Làm bạn với bầu trời” của Nguyễn Nhật Ánh:</p> <p>a) Giới thiệu tác giả, tác phẩm</p> <p>b) Cảm nhận đặc điểm nhân vật Tèo</p> <p><i>* Luận điểm 1: Với những ước mơ trong trẻo và trái tim giàu tình yêu thương , nhân vật Tèo trong đoạn trích “ Làm bạn với bầu trời” đã “giúp con người được sống phong phú hơn và tự hoàn thiện nhân cách, tâm hồn mình” .</i></p> <p>- Tèo là cậu bé có hoàn cảnh bất hạnh, đáng thương:Tèo vốn là “một thằng nhóc mặt mày sáng sủa, không có vẻ gì là đứa trẻ nhà quê dù từ bé tới giờ nó chỉ sống ở nông thôn” . Những Tèo không may bị tai nạn té suối, mất khả năng đi lại và phải sống trong sự dày vò cả về thể xác lẫn tinh thần.</p> <p>- Thế nhưng, biến cố đó không thể dập tắt đi tinh thần lạc quan và tâm hồn tràn đầy yêu thương của Tèo. Cậu biết rất rõ tình cảnh của mình “ không ngồi lên được”. Song bù lại Tèo lại có khiếu hài hước và tinh thần lạc quan dù thế giới của cậu giờ chỉ còn thu vào đôi mắt.</p> <p>- Tèo biết tìm niềm vui qua đôi mắt của mình. Cậu dùng tình yêu thương để nhìn đời, nhìn người, trong tâm hồn thơ ngây, non nớt của đứa trẻ lên tám luôn tràn ngập sắc màu của tình yêu thương để rồi chính tinh thần lạc quan, sự hóm hỉnh, thông minh, sáng dạ đã giúp cậu từng bước đi qua “ bóng tối” của cuộc đời.</p> <p>- Tèo đã tự làm cho cuộc sống của bản thân trở nên thi vị và có ý nghĩa hơn. Cách Tèo nhìn cuộc sống thật ngọt ngào và vị tha pha lẫn chút ngây thơ của tuổi thơ: “Cậu nhỏ luôn tươi tắn nụ cười trên môi, ước mơ luôn trong mắt, nồng hậu, dịu dàng, cậu truyền tình yêu và lòng tin vào cuộc sống, hồn nhiên coi thường mọi bất hạnh”.</p> <p>- Tèo luôn nhìn thấy sự may mắn trong hoàn cảnh kém may mắn của chính mình. Cậu bé luôn tươi tắn nụ cười trên môi và xem việc làm bạn với bầu trời cao xanh và khoáng đạt là một niềm vui lớn lao. Với cậu thì “Trên trời có mây đủ hình, có những cánh chim bay, thảnh thơi có những cánh bướm đủ màu lượn quanh cửa sổ. Những hạt mưa như có ai chấm lên người từng chấm lạnh. Như là ai đó dùng chiếc cọ nhúng vào mưa quét lên người chọc ghẹo...Thiên nhiên và con người hiền hòa đẹp dịu dàng mê mải, trong một không gian chỉ toàn những</p>	3.5

Phần	Câu	Yêu cầu cần đạt	Điểm
		<p>tươi vui và thương yêu ấm áp."</p> <p>- <i>Cậu lấy bầu trời làm bạn. Tòe nhận ra bầu trời vô cùng trong xanh và tươi đẹp, trong tâm hồn trong veo của cậu, bầu trời ấm áp và khoáng đạt biết bao, rực rỡ ánh sáng và sắc màu.</i> Ngắm nhìn bầu trời Tòe dường như quên đi những bất hạnh của mình trên mặt đất, cậu như được chấp thêm đôi cánh để bay lên – đôi cánh của trí tưởng tượng, niềm lạc quan và những ước mơ tuổi thơ.</p> <p>=>Tòe đã dùng trái tim ấm áp của mình để sưởi ấm cho cuộc sống, yêu thương bản thân và yêu thương mọi người xung quanh. Tòe có thể đau đớn về mặt thể xác nhưng tâm hồn của cậu thì không!...</p> <p><i>Luận điểm 2: Nguyễn Nhật Ánh rất thành công trong nghệ thuật khắc họa nhân vật Tòe. Từ đó nhà văn đã giúp người đọc cảm nhận được được sống phong phú, kì diệu, để rồi biết tự hoàn thiện nhân cách, tâm hồn mình.</i></p> <p>- Lối viết nhẹ nhàng, bình dị, ngôn từ trong sáng, dễ hiểu, đậm chất trẻ thơ, nhiều hình ảnh đẹp, trong sáng...đã đem đến cho độc giả những rung cảm mãnh liệt nhất. Bởi lẽ, đâu đó trong chúng ta vẫn luôn tồn tại một khát khao cháy bỏng được thỏa thích sống trong thế giới của mình – hạnh phúc, an nhiên...</p> <p>- Nét khác biệt trong tác phẩm là ngôi xưng của nhân vật. Nguyễn Nhật Ánh dùng một cái tôi thứ ba khác để kể về cậu bé Tòe. Đây là cách để Tòe có thể được quan sát, được nhìn nhận và thể hiện mình ở nhiều góc độ, đa dạng và phong phú hơn.</p> <p>-> Đánh giá: Qua nhân vật Tòe, Nguyễn Nhật Ánh viết về những điều tốt đẹp để người đọc có thể đón nhận cuộc sống tuyệt vời với đầy đủ cảm xúc tích cực, trọn vẹn nhất..</p> <p>4. Đánh giá, mở rộng; khẳng định vấn đề nghị luận</p> <p>- Ý kiến của Nguyễn Đình Thi là hoàn toàn đúng đắn bởi lẽ văn học nghệ thuật là hình thái đặc trưng, hình thành từ những tìm tòi, khám phá của người nghệ sĩ về hiện thực đời sống thể hiện quan điểm của nhà văn. Từ đó tác động đến nhận thức, tình cảm, cảm xúc của người tiếp nhận.</p> <p>- Khẳng định sự tác động tích cực của nhân vật Tòe trong đoạn truyện của Nguyễn Nhật Ánh đã giúp cho người đọc biết sống đẹp, sống phong phú hơn, nhất là việc di dưỡng, hoàn thiện nhân cách, tâm hồn...</p>	0.5
		<p>4. Đánh giá, mở rộng; khẳng định vấn đề nghị luận</p> <p>- Ý kiến của Nguyễn Đình Thi là hoàn toàn đúng đắn bởi lẽ văn học nghệ thuật là hình thái đặc trưng, hình thành từ những tìm tòi, khám phá của người nghệ sĩ về hiện thực đời sống thể hiện quan điểm của nhà văn. Từ đó tác động đến nhận thức, tình cảm, cảm xúc của người tiếp nhận.</p> <p>- Khẳng định sự tác động tích cực của nhân vật Tòe trong đoạn truyện của Nguyễn Nhật Ánh đã giúp cho người đọc biết sống đẹp, sống phong phú hơn, nhất là việc di dưỡng, hoàn thiện nhân cách, tâm hồn...</p>	0.25
		<p>Lưu ý: Học sinh có thể bày tỏ suy nghĩ, quan điểm riêng nhưng phải phù hợp với chuẩn mực đạo đức và pháp luật</p>	0.5

.đ. *Diễn đạt*

Đảm bảo chuẩn chính tả, dùng từ, ngữ pháp tiếng Việt, liên kết văn bản. .

Sáng tạo

Thể hiện suy nghĩ sâu sắc về vấn đề nghị luận, có cách diễn đạt mới mẻ.